

**T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ**

**TOPLUMSAL DUYARLILIK PROJELERİ UYGULAMA VE ARAŞTIRMA
MERKEZİ**

**ERKEN TANI ÖNEMLİ BİLİYORUM,
SEVDİKLERİMİ KORUYORUM**

Proje No: 61829AC5866C1

SONUÇ RAPORU

Danışman

Doç. Dr. Nazlı HACIALİOĞLU

Proje Yürütücüsü

Arş. Gör. Dr.

Süheyla YARALI

Hemşirelik Fakültesi

Araştırmacılar

Sümeyye

KASAPOĞLU

Tülay KILINÇ

Seda KARAMAN

Aslı SİS ÇELİK

Cansu ÖZDEMİR

Duygu ASLAN

Dilara GEDİK

Büşra ŞAHİN

Aralık 2021

ERZURUM

ÖNSÖZ

Meme kanseri kadınlarda görülen kanser tipleri arasında birinci sırada yer almakta ve her 8 kadından birinin yaşam boyu meme kanserine yakalanma riski bulunmaktadır. Meme kanserine yakalanma riskini artıran faktörler arasında; aşırı kilolu veya obezite hastası olma, egzersiz yapmama, alkol kullanma, ilk doğumunu 30 yaşından sonra yapma veya hiç doğum yapmamış olma gibi birçok neden sıralanmaktadır. Meme kanserinde en sık görülen belirti memede ağrısız olan ve zamanla büyüyen bir kitlenin hissedilmesidir. Ancak, nadir olsa da bu kitleye ağrının eşlik ettiği belirtilmektedir. Meme kanseri erken evrelerde fark edilen bir belirti vermeyebilir. Fark edilen belirtiler ortaya çıktığında ise son evrelere gelinmiş ve geç kalınmış olabilir. Bu nedenle, meme kanserinin erken tanısı için önerilen kontrol programlarının uygulanması önem arz etmektedir. Meme kanserine erken evrede tanı konması, tedavinin başarıya ulaşması ve sağ kalım süresinin uzaması açısından hayati öneme sahiptir. Erken tanıda kullanılan en temel ve kolay yöntem, kadınların kendi kendine yaptıkları meme muayenesidir. Bu nedenle risk grubuna giren 20 yaşından sonraki dönemde olan tüm kadınların, kendi kendine meme muayenesi uygulamasını 20 yaşından önce öğrenmeleri gereklidir. Bu proje kadın lise öğrencilerine kendi kendine meme muayenesini anlatmak, göstermek ve yapmalarına imkan vererek söz konusu muayeneyi öğrenmelerini sağlamak; böylece meme kanseriyle ilgili erken tanı çalışmaları farkındalığını yükseltip kadın sağlığını artırmaya katkı sağlamak amacıyla planlanmıştır.

Proje, *“Atatürk Üniversitesi Toplumsal Duyarlılık Projeleri Uygulama ve Araştırma Merkezi”* tarafından desteklenmiş ve başarıyla tamamlanmıştır.

Proje Danışmanı

Doç. Dr. Nazlı HACIALİOĞLU

İÇİNDEKİLER

Önsöz	2
Özet	4
Materyal ve Yöntem	5
Proje Uygulamasına Ait Görseller.....	6
Sonuçlar	8

ÖZET

Proje Erzurum'un Yakutiye ilçesinde bulunan kız liselerinde 28-29.12.2021 tarihleri arasında yürütülmüştür. Projede söz konusu liselerin son sınıflarında okuyan kadın öğrencilere kendi kendine meme muayenesi eğitimi vermek ve böylece meme kanseriyle ilgili erken tanı farkındalığını yükseltip kadın sağlığını artırmaya katkı sağlamak amaçlanmıştır. Projenin uygulanabilmesi için okul yöneticilerinden gerekli izinliler alınmış; eğitim planlamaları için öğretmenlerle işbirliğine girilmiştir. Meme kanserinin erken tanısında uygulanan kendi kendine meme muayenesi (KKMM) eğitim içeriği; bilişsel, duyuşsal ve psikomotor öğrenme alanlarına göre yapılandırılmıştır. Eğitim öğretmenlerle birlikte belirlenen yer, gün ve saatlerde araştırma yürütücüsü ve araştırmacılar tarafından verilmiştir. Eğitimlerde anlatma, soru cevap, tartışma, empatik yaklaşım ve demonstrasyon yöntemleri; power point sunuları, meme maketi, video gösterileri, eğitimci ve öğrencilerin bedenleri kullanılmıştır. Eğitimin sonunda öğrencilerin soruları yanıtlanmıştır. Öğrencilerin gerekli bilgi ve becerileri kazandıklarından emin olmak için önemli sorular sorularak yanıtları alınmış; her öğrenciye kendi bedeni üzerinde KKMM yaptırılarak gözlenmiş, geri bildirim alınarak sıfır hata seviyesinde eğitim bitirilmiştir.

Öğrencilere meme kanserinin önemini hatırlatması amacıyla anahtarlıklar hediye edilmiştir. Ayrıca eğitimi alan öğrencilere meme kanseri ve erken tanının önemini anlatan mektuplara (KETEM bilgileri de eklenmiştir) ücretsiz olarak ulaşabilecekleri ve sosyal medya üzerinden tanıdıklarına iletebilecekleri söylenmiştir. Böylece meme kanseri ve erken tanının önemiyle ilgili farkındalığı daha fazla kitleye ulaştırmak amaçlanmıştır. Anahtarlıkların ve mektupların üzerinde *“Atatürk Üniversitesi Toplumsal Duyarlılık Projeleri Uygulama ve Araştırma Merkezinin”* destekleriyle yaptırılmıştır etiketi yer almıştır.

İlgili ve yetkililere projenin *“Atatürk Üniversitesi Toplumsal Duyarlılık Merkezi Uygulama ve Araştırma Merkezi”* tarafından desteklendiği söylenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Erken tanı, meme kanseri, KKMM, kadın öğrenciler

MATERYAL VE YÖNTEM

Araştırmanın Türü

Bu araştırma Toplumsal Destekli Araştırma Projesidir.

Araştırmanın Yapıldığı Yer ve Zaman

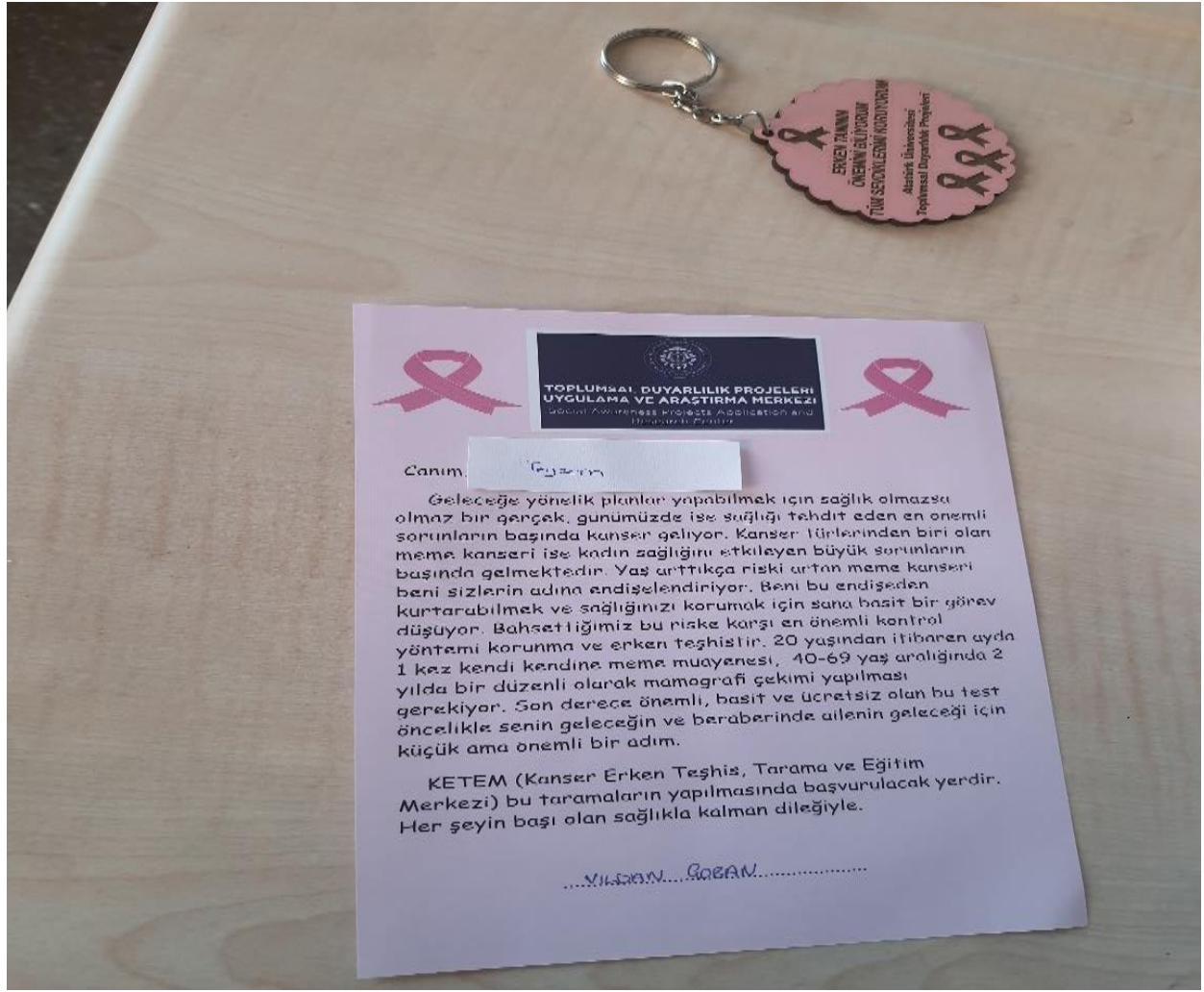
Proje ekibi tarafından 03.11.2021-29.12.2021 tarihlerinde Erzurum Cumhuriyet Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Erzurum Nenehatun Kız Anadolu Lisesi, Erzurum Rabia Hatun Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi, Erzurum Hamidiye Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde gerçekleştirmiştir.

Erken Tanı Önemli Biliyorum, Sevdiklerimi Koruyorum Projesi'nin Uygulanışı

Proje yukarıda adı geçen liselerin yöneticilerinden izin alınarak uygulanmıştır. Proje planlaması; Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi eğitimcileri (5 kişi) Halk Sağlığı Hemşireliği uygulamasında olan hemşirelik 4. sınıf öğrencileri (4 kişi) ve Halk Sağlığı Hemşireliği AD yüksek lisans öğrencisinden (1 kişi) oluşan 10 kişilik grup tarafından yapılmıştır. Konu ve hedef kitlenin özelliklerine göre yapılandırılan eğitimler, öğretmenlerle birlikte belirlenen yer, gün ve saatlerde araştırma yürütücüsü ve araştırmacılar tarafından yüz yüze verilmiştir. Her bir eğitim yaklaşık olarak 50 dakika sürmüştür. Eğitimin sonunda geribildirim alınarak gerekli bilgi ve becerinin kazandırıldığından emin olunmuştur. Ayrıca üzerinde "*Erken Tanı Önemli Biliyorum, Sevdiklerimi Koruyorum*" yazılı anahtarlıklar ile "*Atatürk Üniversitesi Toplumsal Duyarlılık Projeleri Uygulama ve Araştırma Merkezi*" etiketi bulunan mektuplar öğrencilere dağıtılarak ileriye yönelik motivasyona katkı sağlamak hedeflenmiştir.

PROJE UYGULAMASINA AİT GÖRSELLER

SONUÇLAR

Proje kapsamında; Erzurum Cumhuriyet Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Erzurum Nenehatun Kız Anadolu Lisesi, Erzurum Rabia Hatun Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi, Erzurum Hamidiye Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde okuyan kadın öğrencilere, meme kanserinin erken tanısı ve önemine yönelik eğitimler verilmiştir. Eğitimler bittikten sonra, daha önceden üzerlerinde projenin spot cümlesi ***“Erken Tanı Önemli Biliyorum, Sevdiklerimi Koruyorum”*** yazılı olan anahtarlıklar kadın öğrencilere dağıtılmıştır. Ayrıca üzerinde ***“Toplumsal Duyarlılık Projeleri Uygulama ve Araştırma Merkezi”*** etiketi yazılı olan, içeriğinde meme kanserinin erken tanısı ve KKMM muayenesinin önemi, ileri kontrol gerekirse başvurulması gereken KETEM bilgileri olan mektuplar, öğrencilerin meme kanseri açısından risk grubunda olan yakınlarına iletilmesi için verilmiştir. Söz konusu liselerin yetkililerine projenin ***“Atatürk Üniversitesi Toplumsal Duyarlılık Projeleri Uygulama ve Araştırma Merkezi”*** tarafından desteklendiği belirtilmiştir.

